prof. dr hab. Krzysztof Rypuła,
Zakład Chorób Zakaźnych Zwierząt i Administracji Weterynaryjnej
Wydział Medycyny Weterynaryjnej
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Wrocław, 9 lipiec 2021

RECENZJA

rozprawy doktorskiej lek. wet. mgr Andrzeja Dzikowskiego
pt.: „***Wady fizyczne zwierząt w świetle aktów normatywnych***"
przygotowanej w Katedrze Patofizjologii, Weterynarii Sądowej i Administracji
Wydziału Medycyny Weterynaryjnej UWM w Olsztynie
pod kierunkiem naukowym prof. dr hab. Józefa Szarka oraz
dr. n. wet. Izabelli Babińskiej – promotora pomocniczego.

1. Podstawa formalna recenzji

Podstawą wykonania recenzji jest Uchwała Rady Naukowej Dyscypliny Weterynaria Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 30 kwietnia 2021, dotycząca wydania opinii czy rozprawa doktorska lek. wet. mgr Andrzeja Dzikowskiego pt. „*Wady fizyczne zwierząt w świetle aktów normatywnych* " może stanowić podstawę do nadania stopnia naukowego doktora w dziedzinie nauk weterynaryjnych w dyscyplinie weterynaria.

2. Ogólna charakterystyka rozprawy

Podjęty przez Doktoranta temat jest ważny dla nauk weterynaryjnych zarówno z naukowego oraz praktycznego punktu widzenia, gdyż dotyczy lekarzy weterynarii wykonywujących zawód zaufania publicznego, którzy wykonując czynności zawodowe podlegają określonym prawnie ramom postępowania. Połączenie obowiązujących norm prawnych, na przestrzeni wieków połączone z elementami praktycznymi, którymi są oględziny, badanie kliniczne, czy też badanie poubojowe zwierząt dają pełną możliwość postępowania lekarsko-weterynaryjnego i wydania opinii, co do powstania wady,

przyczyny uboju lub padnięcia zwierząt oraz przysługującemu, z tego tytułu właścicielowi odszkodowaniu lub zadośćuczynieniu. Oceną istniejących wad na przestrzeni epok/wieków zajmowały się osoby wysztalcone w tej dziedzinie, a obecnie są to lekarze weterynarii, posiadający wiedzę i doświadczenie w ocenie powstałych/istniejących wad u zwierząt będących min. przedmiotem umowy kupno-sprzedaż.

Ocena istniejących wad lub powstania ich przyczyny wraz z rozwojem nauki i techniki oraz zmian w regulacjach prawa ulegała zmianie. W nurcie tych zmian ulegała zmianie rola lekarza weterynarii, który musiał pogłębiać swoją wiedzę jako klinicysta, patolog, ale i jako osoba wydająca opinię w ramach obowiązującego prawa.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska posiada układ opracowania monografii na który składa się z 6 rodziałów obejmujących: Wprowadzenie wraz z metodyką oraz celem badań, Zarys historii Medycyny Weterynaryjnej w ujęciu odpowiedzialności za wady fizyczne, Odpowiedzialność za wady fizyczne w różnych systemach prawnych, Podsumowanie i wnioski, Streszczenie w języku polskim i angielskim oraz Piśmiennictwo. Na całość pracy doktorskiej składa się:

- 601 stron tekstu w formie wydruku komputerowego,
- 11 rycin,
- 1841 pozycji piśmiennictwa z podziałem na akty prawne (375), orzeczenia (107) oraz publikacje (1377),
- 1 streszczenie w języku polskim i angielskim.

3. Problem naukowy, jego sformuowanie i aktualność podjętego zagadnienia naukowego

W świetle powyższych przesłanek przedłożona do recenzji praca doktorska stanowi interesujący z poznawczego i praktycznego punktu widzenia temat, umożliwiający ocenę postrzegania i respektowania prawa przez osoby dokonujące oceny istnijących wad u zwierząt, w tym lekarza weterynarii wykonywującego zawód zaufania publicznego.

Doktorant w swojej pracy podjął się przeglądu sposobu postrzegania prawa w ocenie wad fizycznych zwierząt i roli jaką odgrywała specjalistyczna wiedza lekarsko-weterynaryjna w opiniowaniu przedmiotu sporu.

Tematyka ta zarówno w światowym, jak i krajowym piśmiennictwie weterynaryjnym jest rzadko podejmowana, a jeśli tak, to zawarta jest głównie w aktach prawnych. Dlatego też zaprazentowane przez Doktoranta wyniki analizy pozwolą na poszerzenie wiedzy z zakresu

weterynarii, ze szczególnym uwzględnieniem weterynarii sądowej w ujęciu retrospektywnym europejskiego kręgu kulturowego.

4. Cel rozprawy

Autor uzasadnia celowość podjęcia badań, formułując je w postaci 7 punktów, które w sposób wielopłaszczyznowy pozwalają na ocenę oraz porównanie w ujęciu historycznym i prawnoporównawczym odpowiedzialności za wady fizyczne zwierząt.

5. Ocena znajmości literatury dotyczącej problamatyki badań

W rozdziale „Wprowadzenie" obejmującym 30 stron i podzielonym na 5 podrozdziałów Autor przedstawia w oparciu o przegląd literatury problematykę umowy sprzedaży zwierząt oraz odpowiedzialność za wady rzeczy w różnych systemach prawnych, które stanowią cel pracy. W tym rozdziale porównał i omówił także kierunki rozwoju prawa europejskiego kręgu kulturowego w zakresie odpowiedzialności za wady fizyczne zwierząt wraz z siecią powiązań społecznych, gospodarczych, prawnych oraz kulturowych, w których akt normatywny funkcjonował oraz roli, jaką przypisywano w tym zakresie lekarzowi weterynarii.

6. Poprawność i oryginalność metodyczna oraz zakres roziązania zagadnienia naukowego

Metodykę badań przedstawił Doktorant w rozdziale „Wprowadzenie", podrozdziale 1.3. Metodologia i cel badań, Metodologia, w którym opisał zastosowane metody analizy i interpretacji tekstów aktów normatywnych odnoszących się do problemu odpowiedzialności za wady fizyczne zwierząt wg. kryteriów: - prawo polskie; - akty normatywne, które miały wpływ na kształt prawa polskiego; - prawo rzymskie i powstale w oparciu o nie akty normatywne innych krajów; - kodyfikacje prawa będące podstawą dla aktów prawnych Austrii, Francji, Niemiec i Szwajcarii oraz – prawo międzynarodowe i europejskie. Powyższe kryteria analizy ujęte zostały przez Autora w ramach interdyscyplinarności medycyny weterynaryjnej - weterynarii sądowej i regulacji normatywnych odpowiedzialności za wady fizyczne zwierząt w odniesieniu do umów sprzedaży na przestrzeni stuleci i obowiązujących w tym czasie sytemów prawnych oraz ich skutków prawnych, a także wzajemnego oddziaływania medycyny weterynaryjnej i prawa w tym zakresie.

Wnioski z przeprowadzonej analizy zostały przedstawione w rozdziale „Wyniki“, które zebrał lek. wet. Andrzej Dzikowski w 9 punktach wskazując, że niezależnie od obowiązującego systemu prawnego i czasookresu wady fizyczne u zwierząt implikowały reakcję prawną – przywrócenie ekwiwalentności świadczeń umowy sprzedaży i przekształcenie definicji wady fizycznej poprzez przyznanie jej prymatu zgodności całokształtu z umową stron. Doktorant wskazał również, że postęp, gobalizacja oraz „mieszanie“ się systemów prawnych jest najbardziej prawdopodobnym kierunkiem zmian w zakresie prawa i analizowanego zagadnienia. Ponadto nieuzględnianie aktualnej wiedzy i postulatów środowisk naukowych będzie skutkować archaicznymi zapisami nie odnoszącymi się stanu rzeczywistego.

7. Przydatniość uzyskanych wyników w praktyce

Podjęty przez Doktoranta temat wad fizycznych zwierząt niezależnie od ich źródła oraz aspektów prawnych w ujęciu problemowo-historyczno-komparatystycznym pozwolił na dokonanie oceny aktów prawa już nie obowiązujących oraz dotyczących współczesnych systemów odpowiedzialności za wady fizyczne zwierząt. Wskazał, że ignorancja postulatów zgłaszanych przez weterynaryjne i prawnicze środowiska naukowe w procesie stanowienia prawa oraz bierne powielanie – możliwych do uniknięcia błędów sprawia, że w dobie postępu cywilizacyjnego mamy na codzień do czynienia z konserwatyzmem i anachronizmem aktów prawnych, a także braku zgodności ich postanowień z wiedzą lekarsko-weterynaryjną. W toku analizy aktów prawa Autor dysertacji wskazał na rosnący wpływ prawa administracyjnego na wszystkie dziedziny naszego życia oraz postępującą kompleksowość i skomplikowanie regulacji normatywnych.

8. Uwagi polemiczne i dyskusyjne.

Rozprawa doktorska lek. wet. mgr Andrzeja Dzikowskiego napisana jest starannie, jasno i nie nasuwa trudności w zrozumieniu intencji Autora w realizowaniu poszczególnych zadań badawczych. Obszerność pracy 601 stron wskazuje na gruntowną analizę podjętych zagadnień, a użyty język, słownictwo oraz zwroty świadczą o bardzo dobrej znajomości zaróno zagadnień z zakresu weterynarii, jak i prawa. Piśmiennictwo, liczące 1841 pozycji jest aktualne, prawidłowo dobrane i szeroko wykorzystywane przez Doktoranta we wszystkich rozdziałach dysertacji.

9. Wniosek końcowy

Podjęty przez lek. wet. mgr Andrzeja Dzikowskiego problem badawczy został rozwiązany i rzeczowo opisany, co świadczy o umiejętności prowadzenia analizy naukowej i dyskusji nad kształtem oraz interpretacją aktów normatywnych związanych z wadami fizycznymi u zwierząt. Stwierdzam zatem, iż rozprawa doktorska *„Wady fizyczne zwierząt w świetle aktów normatywnych“* odpowiada warunkom określonym w artykule 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki, a także zapisom w Rozporządzeniu MNiSW zdnia 22 września 2011 roku w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora przedstawiam Wysokiej Radzie Dyscypliny Weterynaria Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wniosek o dopuszczenie lek. wet. mgr Andrzeja Dzikowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Wrocław, 9 lipiec 2021 .....

prof. dr hab. Krzysztof Rypuła